

Na osnovu člana 20 stav 7 Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture ("Službeni list CG", broj 72/19), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za zaštitu kritične infrastrukture

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 123/2022 od 9.11.2022. godine, a stupio je na snagu 17.11.2022.

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se program i način polaganja stručnog ispita za zaštitu kritične infrastrukture (u daljem tekstu: stručni ispit), sastav komisije za polaganje stručnog ispita (u daljem tekstu: komisija), visina naknade za rad u komisiji, obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu, kao i visina troškova polaganja stručnog ispita.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Program stručnog ispita

Član 3

Stručni ispit polaže se prema programu koji sadrži sljedeće predmete:

- 1) Propisi i međunarodni ugovori iz oblasti zaštite kritične infrastrukture;
- 2) Bezbjednosni planovi za zaštitu kritične infrastrukture;
- 3) Zaštita kritične infrastrukture od različitih oblika prijetnji i rizika;
- 4) Posredovanje i koordinacija između operatora kritične infrastrukture i nadležnih državnih organa, organa državne uprave i lokalne samouprave;
- 5) Priprema i sprovođenje obuke, kao i savjetovanje zaposlenih kod operatora kritične infrastrukture u vezi zaštite kritične infrastrukture;
- 6) Sprovođenje mjera za zaštitu i spašavanje od elementarnih nepogoda i drugih nesreća; i
- 7) Prva pomoć.

Program iz stava 1 ovog člana sastavni je dio ovog pravilnika (Prilog 1).

Komisija

Član 4

Komisiju čine predsjednik, članovi i sekretar.

Za predsjednika, odnosno člana komisije može biti određeno lice koje ima najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i posjeduje znanja u oblasti na koju se odnosi predmet za koji se predsjednik, odnosno član određuje kao ispitivač.

Sekretar komisije, koji je službenik organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo), vrši stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe komisije.

Rješenjem o obrazovanju komisije određuje se koje će predmete ispitivati predsjednik, a koje članovi komisije.

Komisija donosi poslovnik o svom radu.

Naknada

Član 5

Visina naknade za rad u komisiji iznosi za:

- predsjednika komisije, do 60% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike (u daljem tekstu: prosječna bruto zarada);
- člana komisije, do 50% prosječne bruto zarade;
- sekretara komisije, do 50% prosječne bruto zarade.

Visina naknade iz stava 1 ovog člana ne može biti veća od ukupnog iznosa troškova uplaćenih za polaganje stručnog ispita.

Zahtjev za polaganje stručnog ispita

Član 6

Zahtjev za polaganje stručnog ispita kandidat podnosi Ministarstvu neposredno, putem pošte ili preko operatora kritične infrastrukture, odnosno privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika iz člana 17 stav 2 Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se ovjerena kopija sertifikata o stručnoj osposobljenosti za zaštitu kritične infrastrukture.

Organizovanje stručnog ispita

Član 7

Predsjednik komisije određuje datum, vrijeme i mjesto polaganja stručnog ispita, o čemu sekretar komisije obavještava kandidate, najkasnije 15 dana prije početka polaganja stručnog ispita.

Pravila polaganja

Član 8

Prije početka polaganja stručnog ispita, sekretar komisije utvrđuje identitet kandidata uvidom u ličnu kartu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom iz koje se može utvrditi identitet kandidata i saopštava mu pravila kojih se mora pridržavati tokom polaganja stručnog ispita.

Za vrijeme polaganja stručnog ispita kandidatima nije dozvoljena međusobna komunikacija, upotreba personalnog računara, mobilnog telefona i drugih sredstava koja ometaju polaganje stručnog ispita, niti napuštanje prostorije u kojoj se polaže stručni ispit.

Kandidat koji ne poštuje pravila iz stava 2 ovog člana biće udaljen iz daljeg postupka polaganja stručnog ispita.

Način polaganja

Član 9

Stručni ispit polaže se usmeno, tako što se kandidatu postavljaju po tri pitanja iz svakog predmeta pojedinačno.

Pitanja za svaki predmet pojedinačno priprema predsjednik, odnosno član komisije koji je određen kao ispitivač za taj predmet.

Uspjeh na stručnom Ispitu

Član 10

Uspjeh kandidata na stručnom ispitu za svaki predmet pojedinačno ocjenjuje se ocjenom "položio" ili "nije položio".

Konačan uspjeh kandidata na stručnom ispitu ocjenjuje se ocjenom "položio" ili "nije položio".

Stručni ispit položio je kandidat koji je za svaki predmet pojedinačno dobio ocjenu "položio".

Kandidat koji je na stručnom ispitu iz tri ili više predmeta dobio ocjenu "nije položio" smatra se da nije položio stručni ispit.

Predsjednik komisije javno, u prisustvu svih članova komisije saopštava kandidatu ocjenu konačnog uspjeha na stručnom ispitu.

Odlaganje polaganja

Član 11

Komisija može, na pisani zahtjev kandidata, odložiti polaganje stručnog ispita zbog bolesti kandidata ili drugih opravdanih razloga, za sljedeći rok za polaganje stručnog ispita.

Odustanak od polaganja

Član 12

Kandidat koji odustane od započetog polaganja stručnog ispita, ne pristupi polaganju stručnog ispita ili odloženom polaganju stručnog ispita, smatra se da nije položio stručni ispit.

Popravni ispit

Član 13

Kandidat koji je na stručnom ispitu iz najviše dva predmeta dobio ocjenu "nije položio" ima pravo da polaže popravni ispit iz tih predmeta, u roku koji ne može biti kraći od 30 dana od dana polaganja stručnog ispita.

Ako kandidat, u roku iz stava 1 ovog člana, ne položi popravni ispit, smatra se da nije položio stručni ispit.

Troškovi

Član 14

Visina troškova polaganja stručnog ispita iznosi 175,00 eura.

Visina troškova polaganja popravnog ispita za svaki predmet pojedinačno iznosi 25,00 eura.

Dokaz o uplati troškova polaganja stručnog ispita kandidat dostavlja sekretaru komisije deset dana prije dana određenog za polaganje tog ispita, a najkasnije na dan polaganja.

Sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana uplaćuju se u budžet Crne Gore.

Zapisnik

Član 15

O toku polaganja stručnog ispita sekretar komisije vodi zapisnik.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana sadrži:

- ime i prezime, datum i mjesto rođenja kandidata,
- datum, mjesto i čas polaganja stručnog ispita,
- sastav komisije,
- podatak o broju prijavljenih kandidata,
- podatak da je kandidat tražio odlaganje polaganja stručnog ispita,
- podatak da je kandidat odustao, odnosno nije pristupio polaganju stručnog ispita,
- podatak da je kandidat udaljen sa stručnog ispita,
- pitanja postavljena kandidatu za svaki predmet pojedinačno,
- ocjenu uspjeha kandidata za svaki predmet pojedinačno,
- konačnu ocjenu uspjeha kandidata na stručnom ispitu,
- vrijeme završetka polaganja stručnog ispita,
- rok za popravni ispit,
- ocjenu uspjeha na popravnom ispitu.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana potpisuju predsjednik, članovi i sekretar komisije.

Uvjerenje o položenom stručnom ispitu

Član 16

Uvjerenje o položenom stručnom ispitu izdaje se na obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 2).

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

01 Broj: 040/22-12715/1

Podgorica, 3. novembra 2022. godine

Ministar,
Filip Adžić, s.r.

PRILOG 1

PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZAŠTITU KRITIČNE INFRASTRUKTURE

1. Propisi i međunarodni ugovori iz oblasti zaštite kritične infrastrukture: Pojam i značaj zaštite kritične infrastrukture po funkcionisanje i razvoj države; Operatori kritične infrastrukture; Sektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture; Međusektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture; Određivanje kritične infrastrukture; Promjene u kritičnoj infrastrukturi; Opis posla koordinatora kritične infrastrukture; Evidencije koje vodi operator kritične infrastrukture; Pojam tajnog podatka i šta se smatra tajnim podacima; Pristup tajnim podacima; Postupak određivanja tajnosti podatka; Uslovi i postupak za izdavanje, ograničenje i prestanak važenja dozvole za pristup tajnim podacima; Korišćenje i čuvanje tajnih podataka; Mjere zaštite tajnih podataka i način vođenja evidencija o tajnim podacima; Oblast zaštite kritične infrastrukture na području Evropske unije i najvažniji propisi Evropske unije u oblasti zaštite kritične infrastrukture; Način zaštite kritične infrastrukture nakon pristupanja države Evropskoj uniji; Zaštita kritične infrastrukture sa aspekta Sjevernoatlantskog saveza (NATO); Organizaciona struktura i način zaštite kritične infrastrukture u SAD-u; Krivična djela od uticaja na zaštitu kritične infrastrukture (terorizam, diverzija, sabotaža).

Literatura: Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture; Zakon o tajnosti podataka; Krivični zakonik Crne Gore; Direktiva Savjeta 2008/114/EZ od 8. decembra 2008. godine o utvrđivanju i označavanju evropske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njene zaštite.

2. Bezbjednosni planovi za zaštitu kritične infrastrukture: Pojam, svrha i sadržaj bezbjednosnog plana za zaštitu kritične infrastrukture; Mjere i radnje koje se preduzimaju prilikom primjene bezbjednosnog plana za zaštitu kritične infrastrukture; Bliži sadržaj bezbjednosnog plana za zaštitu kritične infrastrukture saglasno Pravilniku o bližem sadržaju bezbjednosnog plana za zaštitu kritične infrastrukture; Saglasnost na bezbjednosni plan za zaštitu kritične infrastrukture; Izrada bezbjednosnog plana za zaštitu kritične infrastrukture.

Literatura: Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture; Pravilnik o bližem sadržaju bezbjednosnog plana za zaštitu kritične infrastrukture; Direktiva Savjeta 2008/114/EZ od 8. decembra 2008. godine o utvrđivanju i označavanju evropske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njene zaštite.

3. Zaštita kritične infrastrukture od različitih oblika prijetnji i rizika: Način zaštite kritične infrastrukture; Djelatnost i poslovi zaštite saglasno Zakonu o zaštiti lica i imovine; Ovlašćenja u vršenju poslova zaštite; Odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite; Dozvole za lica koja vrše poslove zaštite; Sredstva prinude koja mogu upotrijebjavati lica koja vrše poslove zaštite; Policijska ovlašćenja koja ne mogu primjenjivati lica koja vrše poslove zaštite; Način komunikacije lica koja vrše poslove zaštite sa policijom; Promjene okolnosti koje utiču na kontinuitet i efikasnost zaštite kritične infrastrukture; Mjere i radnje koje održavaju efikasnost sistema bezbjednosti kritične infrastrukture i njegov kontinuitet usljed promjena okolnosti.

Literatura: Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture; Zakon o zaštiti lica i imovine; Zakon o zaštiti i spašavanju; ISO standardi u oblasti bezbjednosti.

4. Posredovanje i koordinacija između operatora kritične infrastrukture i nadležnih državnih organa, organa državne uprave i lokalne samouprave: Vrste i oblici posredovanja i koordinacije između operatora kritične infrastrukture i nadležnih državnih organa i organa lokalne uprave; Posredovanje u komunikaciji između operatora kritične infrastrukture i ministarstva nadležnog za određeni sektor u vezi sa zaštitom kritične infrastrukture; Situacije u kojima se država uključuje u zaštitu kritične infrastrukture (situacije u kojima prestaje nadležnost operatora kritične infrastrukture i kad zaštita objekta koji je određen kao kritična infrastruktura prelazi u nadležnost organa državne uprave i organa lokalne uprave - ugrožavanje bezbjednosti izvršenjem krivičnih djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore); Koordinaciono tijelo za zaštitu kritične infrastrukture.

Literatura: Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture; Krivični zakonik Crne Gore; Zakon o zaštiti lica i imovine; Zakon o zaštiti i spašavanju; ISO standardi u oblasti bezbjednosti.

5. Priprema i sprovođenje obuke, kao i savjetovanje zaposlenih kod operatora kritične infrastrukture u vezi zaštite kritične infrastrukture: Procedura upoznavanja i informisanja zaposlenih o mjerama i zadacima iz bezbjednosnog plana za zaštitu kritične infrastrukture; Procedura upoznavanja zaposlenih sa poslovima i zadacima u cilju kontinuirane zaštite objekta koji je određen kao kritična infrastruktura; Međuzavisnost planova zaštite i spašavanja sa zaštitom kritične infrastrukture; Procedura upoznavanja zaposlenih sa poslovima i zadacima, u skladu sa planovima zaštite i spašavanja, u cilju kontinuirane zaštite objekta koji je određen kao kritična infrastruktura.

Literatura: Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture; Zakon o zaštiti i spašavanju; ISO standardi u oblasti bezbjednosti.

6. Sprovođenje mjera za zaštitu i spašavanje od elementarnih nepogoda i drugih nesreća: Obaveze državnih organa, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih i fizičkih lica u zaštiti i spašavanju saglasno Zakonu o zaštiti i spašavanju; Sadržaj planova zaštite i spašavanja i način unutrašnje organizacije za sprovođenje aktivnosti zaštite i spašavanja; Preventivne i operativne aktivnosti i postupanja za zaštitu i spašavanje; Mjere za zaštitu i spašavanje; Postupanje zaposlenih u objektu koji je određen kao kritična infrastruktura u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća; Potencijalni uzroci nastanka elementarnih nepogoda i drugih nesreća u objektu koji je određen kao kritična infrastruktura; Prostorije/mjesta povećanog rizika za nastanak elementarnih nepogoda i drugih nesreća u objektu koji je određen kao kritična infrastruktura; Postupak i načini otkrivanja potencijalnih uzroka elementarnih nepogoda i drugih nesreća tokom redovnog obilaska objekta koji je određen kao kritična infrastruktura; Postupak obavještanja nadležnih organa u cilju otklanjanja i smanjenja rizika od elementarnih nepogoda i drugih nesreća; Uzbunjivanje; Evakuacija; Postupak kontrole prohodnosti komunikacija u cilju omogućavanja bezbjedne evakuacije u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća; Postupak kontrole prohodnosti prilaza objektu koji je određen kao kritična infrastruktura za vozila spasilačkih službi; Sistemi za protivpožarnu zaštitu u objektu koji je određen kao kritična infrastruktura; Postupak kontrole ispravnosti i kompletiranosti opreme za protivpožarnu zaštitu; Postupak nakon uočavanja ili dobijanja obavještenja o nastaloj elementarnoj nepogodi i drugoj nesreći u objektu koji je određen kao kritična infrastruktura; Brojevi službi za hitne intervencije; Informacije koje se saopštavaju operateru službe zaštite i spašavanja prilikom prijavljivanja elementarnih nepogoda i drugih nesreća; Radnje koje se preduzimaju nakon prijavljivanja elementarnih nepogoda i drugih nesreća službi zaštite i spašavanja; Pojam požara; Mjere za zaštitu od požara; Osnovni uslovi za nastajanje požara; Opasnosti prilikom razvoja požara u zatvorenom prostoru; Klase požara prema određenim oznakama; Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara; Osnovni postupci gašenja požara u objektima namijenjenim za javnu upotrebu; Mjere za sprečavanje širenja požara; Informacije od značaja za akciju gašenja ili spašavanja koje se prenose pripadnicima službe zaštite i spašavanja prilikom njihovog dolaska na mjesto događaja; Postupanje po uputstvima pripadnika službe zaštite i spašavanja na licu mjesta; Mjere i postupci koji se preduzimaju nakon završene intervencije službe zaštite i spašavanja.

Literatura: Zakon o zaštiti i spašavanju; "Osnovni priručnik za poslove zaštite lica i imovine", grupa autora, Urban protection training centar, Podgorica, 2016; "Vodič za postupanje u vanrednim situacijama - UNICEF", Zavod za školstvo i Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za vanredne situacije, Podgorica, 2013; "Strategija za smanjenje rizika od katastrofa sa Dinamičkim planom aktivnosti za period 2018. do 2023. godine", Ministarstvo unutrašnjih poslova, Podgorica, 2017; "Vodič za postupanje u slučaju udesa sa opasnim materijama", Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za vanredne situacije, Podgorica, 2016; Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara i zaštitu od požara", Zdenko Šmejla SKTH/Kemija u industriji, Zagreb, 1991; Propisi iz oblasti zaštite i spašavanja; ISO standardi iz oblasti bezbjednosti.

7. Prva pomoć: Značaj i cilj pružanja prve pomoći povrijeđenim i/ili oboljelim licima; Karike u lancu spašavanja; Uloga i nadležnosti vatrogasca - spasioca na mjestu nesreće; Sadržaj opreme i sredstava prve pomoći; Značaj procjene lica mjesta i rizici prilikom pružanja prve pomoći povrijeđenim i/ili oboljelim licima; Postupci koje treba preduzeti na mjestu nesreće; Postupak označavanja i obezbjeđenja mjesta nesreće; Pravila pružanja prve pomoći i evakuacije povrijeđenih i/ili oboljelih lica; Procedura prilikom izvođenja kardiopulmonalne reanimacije kod djece i odraslih; Vrste krvarenja; Postupci zaustavljanja krvarenja; Znaci šoka; Znaci povreda koštano zglobnog i mišićnog sistema; Ciljevi, sredstva i pravila imobilizacije; Najčešći fizički, hemijski i biološki faktori koji mogu uticati na zdravlje i bezbjednost ljudi; Najčešće iznenadno nastale tegobe, bolesti i stanja koje zahtijevaju pružanje prve pomoći; Postupak zbrinjavanja povrijeđenog i/ili oboljelog lica usljed iznenadno nastalih tegoba; Postupak zbrinjavanja povrijeđenog i/ili oboljelog lica usljed različitih bolesti i stanja; Postupak uspostavljanja prohodnosti disajnih puteva povrijeđenog i/ili oboljelog lica usljed opstrukcije stranim tijelom ili zapadanja korijena jezika kod djece i odraslih.

Literatura: "Prva pomoć, udžbenik za I razred medicinske škole i II razred škola u djelatnosti ličnih usluga", Ivanović, M., Veljović, M., Data Status, Beograd, 2016; "International first aid and resuscitation, guidelines", International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2016; "Prva pomoć priručnik, prijevod 9. izdanja", Hrvatski Crveni križ, Zagreb, 2009. (prevod priručnika "First Aid Manual", udruženja St John Ambulance, St Andrew's Ambulance Association i Britanskog Crvenog krsta); "Osnovni priručnik za poslove zaštite lica i imovine", grupa autora, Urban protection training centar, Podgorica, 2016.